

తెలంగాణ జాతీయ రోజు 2023

సమస్త తెలంగాణ

బువ్వగిన్నె మన తెలంగాణ

తెలంగాణలో దాన్యం ఉత్పత్తి

2014లో: 68 లక్ష టన్నులు
ఇప్పుడు: 2.6 కోట్ల టన్నులు

వలసాగు విస్తీర్ణం(రెండు పంటలు కలిపి)

2014-15లో: 34.98 లక్ష ఎకరాల్లో
2022-23లో: 1.21 కోట్ల ఎకరాల్లో

మీకు తెలుసా?

నాడు కట్టకట్ట..

నేడు ధగధగ

కాంగ్రెస్ హయాంలో కట్టకట్ట చీకట్లు

స్వీయ పాలనలో వెలుగు జలుగులు

- ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో సాగుకు ఇబ్బంది ఐదారు గంటల వరకు
- డొంగరాత్రి కర్రంటూరు అసాధారణ చాచాలు
- కర్రంటూరు కావాలంటూ పారిశ్రామికవేత్తల ధర్మాలు
- అవార్డ్ మొట్టలో డిజిల్ జనరేటర్ల మోతలు
- వందొమ్మిది కోట్ల రూపాయల విద్యుత్
- మెరుగుపడిన ఉత్పత్తి, సరఫరా సామర్థ్యం
- అన్ని రంగాలకు నిరంతరాయంగా సరఫరా
- వ్యవసాయానికి ఉచితంగా 24 గంటల పాటు..

మళ్లీ కాంగ్రెస్ అధికారంలోకి వస్తే తెలంగాణ అందకారంలోకే..

నాటి కష్టాలు కలలో కూడా వద్దంటున్న ప్రజలు

2011 డిసెంబర్:

హైదరాబాద్ లోని నాచారం, మల్లాపూర్, ఉప్పల్, చర్లపల్లి, జిడిమెట్ల తదితర పారిశ్రామిక వాడలకు చెందిన పారిశ్రామికవేత్తలు ఎక్కడిక్కడ ధర్మాలు చేపట్టారు. వలసలకు రోజూ ఆరు గంటల విద్యుత్ కోతలు విధించడంపై నిరసన ప్రదర్శన నిర్వహించారు.

2012 జూలై:

రాష్ట్రంలోని పరిశ్రమలకు నెలకు 12 రోజులపాటు వసల్ హోలిడ్ ఇస్తున్నట్లు ప్రభుత్వం ప్రకటించింది. పైగా విద్యుత్ ఇంజనీరింగ్ సాంకేతికత 6:30 నుంచి 10:30 గంటల వరకు విద్యుత్ సరఫరాపై నియంత్రణ ఉంటుందని చెప్పింది. మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ లో నాలుగు గంటలు, మున్సిపాలిటీలో 6 గంటలు, మండల కేంద్రాల్లో 8 గంటలు, గ్రామ పంచాయతీల వరకు 12 గంటలపాటు విద్యుత్ కోతలు ఉంటాయని ప్రకటించింది.

ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్ లో విద్యుత్ సరఫరా పరిస్థితికి ఇది ప్రత్యేక ఉదాహరణ. రాష్ట్రంలో విద్యుత్ డిమాండ్ కు, సరఫరాకు మధ్య 20 శాతానికిపైగా లోటు ఉన్నదని ప్రభుత్వం స్పష్టంగా పేర్కొన్నది. దీంతో పరిశ్రమలకు వసల్ హోలిడ్లు ప్రకటించి ఏకంగా పారిశ్రామిక విద్యుత్ వినియోగం 40 శాతం తగ్గించింది. ఇంధన గంటలకోసూ కోతలు విధించింది. వ్యవసాయానికి మూడు నాలుగు విడతల్లో కలిపి ఏడు గంటల విద్యుత్ ఇస్తుమని చెప్పింది. వ్యాపానికి తెలంగాణ ఏర్పడినాటికి గలపై విద్యుత్తు డిమాండ్ 5,661 మెగావాట్ల మాత్రమే. అప్పటికే ఉన్న స్థాపిత విద్యుత్తు సామర్థ్యం 7,778 మెగావాట్లు. అంటే డిమాండ్ కన్నా ఉత్పత్తి సామర్థ్యం ఎక్కువగా ఉన్నది. అయినా కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం చేతగాన తనం వల్ల ఇప్పుడు డిమాండ్ లో 2,700 మెగావాట్ల మేర కొరత ఉండేది. ఇందుకు ప్రధాన కారణం విద్యుత్ సరఫరాపై ధృష్టి సారించకపోవడం, ప్రజలకు నాణ్యమైన విద్యుత్తును ఇవ్వాలన్న చిత్తశుద్ధి లేకపోవడం.

... కే మహేందరరెడ్డి

ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో అధికారికంగానే మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ లో నాలుగు గంటలు, మున్సిపాలిటీలో 8 గంటలు, మండల కేంద్రాల్లో 8 గంటలు, గ్రామ పంచాయతీల వరకు 12 గంటలపాటు విద్యుత్ కోతలు ఉంటాయని నాటి కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ప్రకటించింది. ఏ సమయంలో కర్రంటూరు ఉంటుందో, ఎప్పుడు చీకటిలో మగ్గుల్ని వస్తుందో తెలియని దుస్థితి. దీంతో ప్రతి ఇంటికీ ఇన్ స్టాలర్, ప్రతి అవార్డ్ మెంట్ కు ఒక డిజిల్ జనరేటర్ ఉండేది. గంటలపాటు ఈ జనరేటర్ల నడవడంతో అవార్డ్ మెంట్ సెలక్షన్ పాగడూరిపోయేవి. గంటలపాటు కర్రంటూరు లేక దీపం వెలుగులో, ఉత్పాదక మధ్య, దోపిడీ కరువుపై దీనిని స్థానిక అధికారి వచ్చేది. మరోవైపు విద్యుత్ కోతల కారణంగా వ్యాపారులు తీవ్రంగా ఇబ్బందులు పడేవారు. ప్రతి దుశాసనం ముందు చిన్న జనరేటర్ ఉండేది. జనరేటర్ల అమ్మే ఏజెన్సీలు, వ్యాపారులకు మూడు పువ్వులు, ఆరు కామీలుగా ఉండేవి.

సామాజికంగా ఎన్నో అసౌకర్యాలు

విద్యుత్ కోతల వల్ల ఉత్పాదక రంగాన్నీ, వ్యవసాయ రంగాన్నీ నష్టపడలేదు. సామాజిక కంగా అనేక అసౌకర్యాలకు కారణమయ్యాయి. రైతుల మరణాలతో వేలాది కుటుంబాలు ఆగమయ్యాయి. అనేక మంది మహిళలు వితంతువులుగా మిగిలిపోయారు. వేలాది మంది పిల్లలు కుటుంబ పెద్దలను కోల్పోయారు. వసల్ హోలిడ్లు కారణంగా అనేక భారీ, మధ్యతరహా పరిశ్రమలు మూతపడ్డాయి. ఉత్పాదక తగ్గడంతో తంపెనీలు సిబ్బంది సంఖ్యను తగ్గించారు. వేలాది మంది ఉద్యోగులు, కార్మికుల కుటుంబాలు రోడ్ల మీద పడ్డాయి. వారి జీవన ప్రమాణాలు మారడం దెబ్బ తిన్నాయి. ఇంధన కర్రంటూరు బిల్లు కన్నా జనరేటర్ల డిజిల్ బిల్లులు, నాణ్యతలేని కర్రంటూరు కారణంగా పరిశ్రమలు చెడిపోయాయి. రిపేర్ బిల్లుల ఎక్కువగా వచ్చేవి. కర్రంటూరు లేక విద్యార్థుల చదువులకు తీవ్ర అంతరాయం కలిగింది. దీపాల వెలుగు సరిపోక లక్షలాది మందికి చూపు సమస్యలు వచ్చాయి.

కాంగ్రెస్ వస్తే ఇలా నిరంతరం లక్షల లక్షల..

సలహాని సరఫరా వ్యవస్థ

ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో అన్ని వర్గాల వారికి సరిపోయేలా, సమయానుసారంగా విద్యుత్తును అందించడమనేది గగనంగా ఉండేది. సరిపోయినన్ని సబ్స్టేషన్లు లేకపోవడమే ఇందుకు కారణం. 400 కి.మీ సబ్స్టేషన్లను ఆరు మాత్రమే ఉండేది. 22 కి.మీ సబ్స్టేషన్లు 51, 132 కి.మీ సబ్స్టేషన్లు 176, 33 కి.మీ సబ్స్టేషన్లు కేవలం 2,138 ఉండేవి. ఇక ఈసెన్సైటీవ్ లైన్ల పొడవు కేవలం 16,379 సర్క్యూల్ కిలోమీటర్ల మాత్రమే. ఇతర లైన్ల పొడవు (33 కి.మీ, 11 కి.మీ, ఎల్లీ కలిపి) 4.89 లక్షల కి.మీ పొడవు మాత్రమే ఉండేది. తెలంగాణ ప్రాంతంలో 3,272 పీటీఆర్లను (వసల్ ట్రాన్స్ ఫార్మర్లు) మాత్రమే ఉండేవి. డిస్ట్రిబ్యూటర్ ట్రాన్స్ ఫార్మర్లు కూడా అతి తక్కువగా 4.67 లక్షలు మాత్రమే ఉండేవి. ఇవి ఏమాత్రం సరిపోయేవి కావు. ఫలితంగా రాష్ట్రవ్యాప్తంగా ఉండే విద్యుత్తు డిమాండ్ కు ట్రాన్స్ ఫార్మర్లు కాల్పోయాయి. వేలిపోతూ ఉండేవి. ఎవరైనా కొత్తగా కనెక్షన్ తీసుకోవాలన్నా వ్యర్థంగా ఉండేది. దరఖాస్తు కూడా తీసుకునేవారు కాదు. దొడ్డివారిలో కనెక్షన్ తీసుకోవడం ఒక్కటే మార్గంగా ఉండేది. ప్రభుత్వానికి కట్టే చలాన్ కంటే రెట్టింపునకుపైగా ఖర్చు అయ్యేది. కాంగ్రెస్ పార్టీ ఏనాడూ సరఫరా మెరుగుపరచడంపై దృష్టి పెట్టలేదు. దీంతో విద్యుత్ కోతలు అసాధారణం అయ్యాయి.

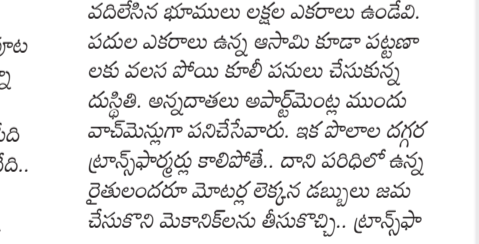
సీఎం కేసీఆర్ కల.. వ్యవసాయానికి 24 గంటలు

వ్యవసాయానికి 24 గంటల పాటు విద్యుత్తును అందించాలనేది ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ కల. 'దేశానికి అన్నం పెడుతున్న రైతులకు ఉచిత విద్యుత్తును అంది వ్వడమనేది ప్రభుత్వాల బాధ్యత' ఉచిత నాణ్యమైన విద్యుత్తు కోసం రైతులకు పెట్టే ఖర్చును ప్రభుత్వం ఎప్పుడూ భారంగా పరిగణించవలసివచ్చే అని చెప్పేవారు. వ్యవసాయం బలోపేతం చేసుకుని, స్థాపిత విద్యుత్ సామర్థ్యాన్ని పెంచిన తర్వాత, వ్యవసాయానికి 24 గంటల నిరంతరాయంగా విద్యుత్తు సరఫరా ప్రయోగాన్ని మూడు జిల్లాల్లో మొదలుపెట్టారు. 2017, జూలై 16న ఉమ్మడి మెదక్ జిల్లాలో, అదే నెల 18న నల్గొండ, కరీంనగర్ జిల్లాల్లో 24 గంటల విద్యుత్తు సరఫరాను ప్రారంభించారు. అదే ఏడాది డిసెంబర్ 31 అర్ధరాత్రి 12 గంటలు కొత్తైన మరుక్షణంలో ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ప్రజలందరూ చక్కని న్యూ ఇయర్ అండ్ అభినందనలు తెలుపుకోస్తూ సమయంలో రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా వ్యవసాయానికి 24 గంటలపాటు ఉచిత విద్యుత్తు సరఫరాను మొదలుపెట్టారు. ఆ సరఫరాను రాదాపు ఆరేండ్లగా కొనసాగిస్తున్నారు. రాష్ట్రంలో వినియోగమయ్యే విద్యుత్తులో ఇప్పుడు 33 శాతం వ్యవసాయానికి ఖర్చవుతున్నది.

లేని రోజు గడవలేదు మూడు సత్కారాలు... వీటి కింద కనీసం 40 నుంచి 50 లక్షల ఎకరాల వ్యవసాయం అప్పుటి రైతులు సాగవేసేవారు.

రాష్ట్రంలో తెలంగాణ ప్రాంతంలో సుమారు 19 లక్షల వ్యవసాయ విద్యుత్తు కనెక్షన్లు ఉండేవి. వీటి కింద కనీసం 40 నుంచి 50 లక్షల ఎకరాల వ్యవసాయం అప్పుటి రైతులు సాగవేసేవారు. వ్యవసాయానికి 9 గంటల ఉచిత విద్యుత్తు ఇస్తామని నాటి కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం హామీ ఇచ్చింది. కానీ ఐదారు గంటలకు మించి సరఫరా కాలేదు. ఏ గంటలూ 3 గంటల విద్యుత్తును మూణ్ణాలుగు విడతలుగా ఇవ్వగా, రాత్రిపూట మరో 3 గంటల విద్యుత్తును ఇంతో మూణ్ణాలుగు గంటలుగా ఇచ్చేవారు. పైగా ఎప్పుడు వస్తుందో, ఎప్పుడు పోతుందో కూడా తెలిసింది కాదు. దీంతో తడిచిన మడి మళ్లీ మళ్లీ తడిచేది.. మిగతా పాలం, చేనంతా ఎండిపోయేది. రైతులు రాతుళ్లు పాలల దగ్గరే ఉండేవారు. అడిగితే కట్టెలు పాములు, తేళ్లు, పురుగుల కాటుతో మరణించగా, చీకట్లో కనిపించక విద్యుత్ ఫ్యాక్తో అనేక మంది ప్రాణాలు కోల్పోయారు. నాణ్యత లేని కర్రంటూరు కారణంగా మోటర్లు కాల్పోతూ ఉండేవి. ప్రతి గ్రామంలోనూ మోటర్లు వైడింగ్ చేసే దుశాసనాలు బాగా ఉండేవి. మెకానిక్ల పని మూడు మోటర్లు.. ఆరు రిపేర్లు అన్నట్టుగా సాగేది. నెలలో కనీసం ఒక్కసారి అయినా మోటర్లు కాల్పోవడం.. బాగు చేయించి మళ్లీ బిగించడానికి తీవ్రంగా కష్టపడాలి వచ్చేది. చివరికి సగానికిపైగా పాలం ఎండిపోయి సీంహా భాగం దిగుబడి తగ్గిపోయేది. దాన్యం అప్పుగా వచ్చిన మొత్తం కూలి, యంత్రాలకే సరిపోయేది. వంట పెట్టుబడి, మోటర్ల మరమ్మతులకు అప్పులను వెనక్కి రాక రైతులు అప్పుల ఉబిలో కూరుకుపోయారు. అవి తీర్చే మార్గం లేక అత్యుపాధులు చేసుకునేవారు. విద్యుత్ ఫ్యాక్ పాములు, తేళ్లు వంటి పురుగు కాళ్లు, అప్పుల బాధతో అత్యుపాధులు.. ఇలా రైతుల మరణాలు

'చేప' లారా ఈ పరిస్థితి తెచ్చుకోవచ్చు!

రైతులను విప్పి సొంత ఖర్చులతో వాహనంలో విద్యుత్తు శాఖ రిపేర్ సెంటర్లకు తరలించేవారు. అత్యధిక కూడా బారులు తీరిన ట్రాన్స్ ఫార్మర్లు రిపేర్ కోసం వచ్చినవి కనపడేవి. చివరికి ఎవ్వు త్వేకోలో, మంత్రితోనే రికమండేషన్ చేయస్తే బిగించడానికి తీవ్రంగా కష్టపడాలి వచ్చేది. చివరికి సగానికిపైగా పాలం ఎండిపోయి సీంహా భాగం దిగుబడి తగ్గిపోయేది. దాన్యం అప్పుగా వచ్చిన మొత్తం కూలి, యంత్రాలకే సరిపోయేది. వంట పెట్టుబడి, మోటర్ల మరమ్మతులకు అప్పులను వెనక్కి రాక రైతులు అప్పుల ఉబిలో కూరుకుపోయారు. అవి తీర్చే మార్గం లేక అత్యుపాధులు చేసుకునేవారు. విద్యుత్ ఫ్యాక్ పాములు, తేళ్లు వంటి పురుగు కాళ్లు, అప్పుల బాధతో అత్యుపాధులు.. ఇలా రైతుల మరణాలు

విద్యుత్తు కోతల తీరింది..

గ్రామాలు	2014 ముందు	ప్రస్తుతం
మండల కేంద్రాలు	12-16 గంటలు	0
జిల్లా కేంద్రాలు	8-12 గంటలు	0
హైదరాబాద్	6-10 గంటలు	0
	4-6 గంటలు	0

మళ్లీ ఆ రోజులు వస్తే..

అన్ని రంగాలకు 24 గంటల విద్యుత్తు సరఫరా కారణంగా వెలుగు జలుగులతో ఉన్న తెలంగాణలో, వ్యవసాయం దండుగున్న వోల్టే వందలైన రోజుల నుంచి పాత రోజులకు వెళ్తే.. అన్న తోపానే భయంకరం. మళ్లీ తామెన్నునామం బయలుదేరిన కాంగ్రెస్ నేతలను మానీ రైతాంగం చేతపోతున్నది. అప్పటి అగణాల్లు మళ్లీ కావాలా.. అదే దుస్థితి రావాలా.. 24 గంటల నిరంతరాయ పూర్తి ఉచిత విద్యుత్తు స్థానంలో ఐదారు గంటలు.. ఆగతూ.. ముక్కతూ మూలుగుతూ.. కాలుతూ.. ట్రాన్స్ ఫార్మర్లు పేలుతూ

యా.40 వల కోట్లతో బలోపేతం

అన్ని రంగాలకు నిరంతరాయ విద్యుత్తు కోసం మౌలిక వ్యవస్థల బలోపేతానికి సీఎం కేసీఆర్ దిశానిర్దేశం చేశారు. క్షేత్రస్థాయిలో పనిచేయడానికి అధికారంలోకి వచ్చినప్పటినుంచి ఇచ్చారు. ట్రాన్స్ మిషన్, డిస్ట్రిబ్యూషన్ 24 గంటల విద్యుత్తును అందించేలా తీర్చిదిద్దడానికి రూ.40,470 కోట్లను ప్రభుత్వం ఖర్చు చేసింది. ట్రాన్స్ ఫ్యాక్తో అతిముఖ్యమైన 400 కి.మీ, 220 కి.మీ సబ్ స్టేషన్లను పెంచారు. మొత్తం ఈసెన్సైటీవ్ లైన్ల వెంపడంలో, ఫెయిల్డర్లు శాతం గణనీయంగా తగ్గింది. విద్యుత్తు స్థాపిత సామర్థ్యాన్ని గణనీయంగా పెంచారు. నాణ్యమైన, నిరంతర సరఫరాతో ప్రజల వినియోగం పెరిగింది. రాష్ట్రం ఏర్పడిన సమయంలో 5,661 మెగావాట్ల (6.6.2014) గరిష్ట డిమాండ్ నమోదయ్యింది. అదికాస్తా 15,497 మెగావాట్ల (30.3.2023) కు చేరుకున్నది.

వినియోగం పెరిగింది

రాష్ట్రం ఏర్పడినప్పటికీ ఉత్పత్తి సామర్థ్యం కేవలం 7,778 మెగావాట్ల మాత్రమే. తొమ్మిదిన్నరేండ్లలో రెట్టింపు కంటే ఎక్కువగా సాధించింది తెలంగాణ. కేటీపీసీ నుంచి 600 మెగావాట్లు, 240 మెగావాట్ల లోయర్ జూల, 120 మెగావాట్లు ఫులి చింతల, 800 మెగావాట్ల కేటీపీఎస్ (స్టేట్-7), 1,080 మెగావాట్ల భద్రాద్రి ధర్మర్ల వసల్ స్టేషన్, 1,200 మెగావాట్ల సింగరేణి ధర్మర్ల వసల్ స్టేషన్, 1,000 మెగావాట్ల చత్తీస్ గఢ్ నుంచి, 6,106 మెగావాట్ల సోర విద్యుత్తు, 128 మెగావాట్ల పవన విద్యుత్తు తదితర రాష్ట్రంలో కలిపి సేద 19,464 మెగావాట్లకు (గత అక్టోబర్ 1 నాటికి) స్థాపిత

సామాజికంగా ఎన్నో ప్రయోజనాలు

అన్ని రంగాలకు 24 గంటల విద్యుత్తు ఫలితంగా సామాజికంగా అనేక మార్పులు వచ్చాయి. రైతులు తమకు ఇష్టం వచ్చినప్పుడు బోరుబావుల వద్ద మోటర్ స్టార్టర్ స్పిన్ చేసుకుంటున్నారు. ఉత్పాదక పెరిగింది. మరో వైపు ప్రాజెక్టుల నుంచి సీక్స్ రావడంతో దేశం లోనే అత్యధిక దాన్యం ఉత్పత్తి చేస్తున్న రాష్ట్రంగా మారింది. 60 లక్షలకుపైగా రైతు కుటుంబాలు సంతోషంగా ఉన్నాయి. పట్టణాల్లో డిజిల్ జనరేటర్ల మోత లేదు. కిరోసీన్ దీపాలు మాయమయ్యాయి. పరిశ్రమలకు 24 గంటల కర్రంటూరు ఉత్పాదక పెరిగింది. కొత్త పరిశ్రమలు వెల్లువలా తరిచుకున్నాయి. ఫలితంగా ఉద్యోగ ఉపాధి అవకాశాలు పెరిగాయి. జాతీయ, అంతర్జాతీయ కంపెనీలు తెలంగాణ వైపు చూస్తున్నాయి. బట్లీ రంగంలో దేశంలోనే అత్యధిక ఎగుమతులు, ఉద్యోగాల కల్పనతో తెలంగాణ దూసుకెళ్తున్నది.

డిస్ట్రిబ్యూషన్..

అంశం	2014లో	2023 నాటికి
400 కి.మీ సబ్స్టేషన్ల సంఖ్య	6	27
220 కి.మీ సబ్స్టేషన్ల సంఖ్య	51	103
132 కి.మీ సబ్స్టేషన్ల సంఖ్య	176	252
మొత్తం ఈసెన్సైటీవ్ లైన్ల పొడవు	233	382
మొత్తం ఈసెన్సైటీవ్ లైన్ల పొడవు (సర్క్యూల్ కిలోమీటర్లు)	16,379	28,356
ట్రాన్స్ ఫార్మర్ల సామర్థ్యం (ఎంపిఎం)	14,973	40,640

డిస్ట్రిబ్యూషన్..

33 కి.మీ సబ్ స్టేషన్ల సంఖ్య 2,188
విద్యుత్తు లైన్ల పొడవు (33 కి.మీ, 11 కి.మీ, ఎల్లీ కలిపి.. లక్షల కి.మీ.లో) 4,89
పీటీఆర్ల సంఖ్య 3,272
డిటీఆర్ల సంఖ్య (లక్షలో) 4.67

డిస్ట్రిబ్యూషన్..

అంశం	2014లో	2023 నాటికి
400 కి.మీ సబ్స్టేషన్ల సంఖ్య	6	27
220 కి.మీ సబ్స్టేషన్ల సంఖ్య	51	103
132 కి.మీ సబ్స్టేషన్ల సంఖ్య	176	252
మొత్తం ఈసెన్సైటీవ్ లైన్ల పొడవు	233	382
మొత్తం ఈసెన్సైటీవ్ లైన్ల పొడవు (సర్క్యూల్ కిలోమీటర్లు)	16,379	28,356
ట్రాన్స్ ఫార్మర్ల సామర్థ్యం (ఎంపిఎం)	14,973	40,640

అధికారం మారితే మళ్లీ ఇలాంటి పరిస్థితి తప్పదు!